

CONSTANTIN PREDA

(1.11.1925 – 28.03.2008)

Senzația pe care am avut-o și care, ulterior, s-a transformat în certitudine, a fost că, odată cu trista și neașteptata veste despre încetarea din viață a lui Constantin Preda, încă un important capitol al istoriografiei românești despre Antichitate a luat sfârșit. De peste o jumătate de secol, numele său era nedespărțit și chiar identificat cu multe din realizările arheologiei noastre.

Constantin Preda a fost unul dintre ultimii exponenți ai unei generații care, pornită de la solide studii liceale în domeniul limbilor și culturii clasice, a avut posibilitatea de a asimila în anii studenției cunoștințe încă nemarcate ideologic și, de asemenea, s-a putut bucura de o autentică îndrumare și de colaborarea cu o serie de savanți, discipoli direcți ai școlilor create de către Vasile Pârvan și N. Iorga, beneficiind, totodată, și de stagii îndelungate în cele mai prestigioase centre științifice din străinătate.

S-a născut în satul Morunești (com. Morunșlav, jud. Olt), la 1 noiembrie 1925, într-o familie bine cunoscută pe plan local. A urmat cursurile primare în localitatea natală și pe cele liceale la Râmnicu Vâlcea (1938–1946, Seminarul teologic), pentru ca în perioada 1947–1951 să se facă remarcat ca student al Facultății de Istorie a Universității din București.

Atras încă din anii studiilor universitare de istorie veche și de arheologie, a participat intens la săpăturile de amploare din renumitele stațiuni Histria și Verbicioara, unde a intrat în contact nemijlocit cu reprezentanți de marcă ai cercetării de specialitate. Așa încât, în chip firesc, încă din ultimul an al facultății a fost angajat (preparator) la Cabinetul Numismatic al Muzeului Național de Antichități din București (devenit Institutul de Arheologie, din 1956), unde s-a bucurat de prezența și experiența dr. doc. Bucur Mitrea – la rândul-i, unul dintre ultimii absolvenți ai Școlii Române de la Roma –, de care-l vor lega multe planuri comune de cercetare și căruia îi va păstra un respect deosebit.

Harnic, ambițios și plin de energie – calități care nu l-au părăsit vreodată – tânărul cercetător, devenit peste ani un reputat savant, a fost și s-a implicat treptat într-o varietate frapant de bogată de acțiuni și proiecte, care pot fi sintetizate în trei mari planuri ale vieții și muncii sale: cercetător, organizator și profesor.

Investigațiile sale au cuprins integral, în primul rând, sfera istoriei vechi și s-au desfășurat aproape fără întrerupere aproximativ 40 de ani (1951–1993). Ele s-au concentrat asupra săpăturilor arheologice (Histria, Verbicioara, Baia de Fier, Sinoe, Spanțov, Izvoru, Gogoșari, Sâncrăieni, Tariverde, Alexandria, Popești, Olteni, Mangalia, Sprâncenata, Pleașov ș. a.), studierea și publicarea materialelor, îndeosebi numismatice, pentru a încheia cu sinteze de mare anvergură. Șantierelor arheologice pe care le-a condus sau la care a avut

diverse responsabilități au fost valorificate prompt prin rapoarte complete de săpături (30 la număr), Constantin Preda fiind printre puținii arheologi români care și-au publicat toate cercetările de teren.

Până în ultimii ani de viață a rămas interesat de toate descoperirile din domeniu făcute pe teritoriul românesc, dar și de cele conexe din străinătate, ceea ce i-a asigurat totdeauna o informare științifică de prim ordin. Atingerea acestui nivel al cunoașterii de profil i-a fost facilitată și prin obținerea unei burse în Germania („Humboldt”, 1968-1970), unde a studiat în renumite biblioteci și colecții, dar și a intrat în relații strânse cu unii dintre specialiștii cei mai cunoscuți pe plan internațional. Cu unii dintre ei va avea colaborări fructuoase și va păstra legături solide de-a lungul anilor, pe care le-a folosit adesea și în beneficiul unor mai tineri colegi români. De exemplu, la Congresul Internațional de Numismatică de la Berna (1979), datorită insistențelor sale organizatorii au sprijinit financiar participarea mai multor numismați din țara noastră și, e bine de amintit, acestea se petreceau într-o vreme de tristă amintire.

Printre materialele care au stat în centrul preocupărilor lui Constantin Preda, cele arheologice și mai cu seamă monetare au o pondere covârșitoare. De pildă, doar tezaurele studiate depășesc numărul de 30 (Stâncuța, Dâmbău, Locusteni, Novaci, Lungulețu, Mangalia, Scărișoara, Vovriești, Crivăț, Dumbrăveni, Bârca, Curcani, Șopotu, Isaccea, Gârla Mare, Ostrovul Șimian, Răcoasa, Târnava, Murighiol, Gheboieni, Urseiu, Șieul – Odorhei, Tinosul, Mogoșoia – București, Pădurețu, Videle, Gura Padinii, Vlădiceasa ș. a.), dintre care unele cu mii de piese și care acoperă toată paleta monetăriei antice (grecești, elenistice, dacice, romane republicane și imperiale, bizantine).

Analiza detaliată a diferitelor categorii de obiecte, inserate în canavaua istorică respectivă, l-au condus de cele mai multe ori pe cercetător la încheieri cu un impact maxim asupra înțelegerii istoriei noastre vechi. Acestea se bazau pe o foarte bună cunoaștere a materialelor și a bibliografiei aferente, ceea ce i-a permis deseori să înainteze ipoteze îndrăznețe, care, deși au declanșat polemici de înalt nivel, au constituit noi pași în demersul istoriografic. În acest sens, pot fi citate lucrările sale concentrate asupra civilizației geo-dacice, cum ar fi cele despre ceramica portocalie lucrată cu roata (fondate pe propriile-i săpături de la Alexandria) și care atestau trecerea localnicilor la o astfel de producție încă din secolul V a. Chr.

Sau, un alt exemplu concludent este cel al monumentalului volum *Monedele geto-dacilor* (1973). După studierea unui număr impresionant de monede atribuite geto-dacilor și elaborarea unor lucrări în care le trata sub toate aspectele (tipuri, cronologie, metrologie, funcție, acumulare etc.), în sinteza citată reunește integral descoperirile mai vechi sau mai noi și ajunge la concluzii de cea mai mare însemnătate pentru tema în discuție: evoluția și sistematizarea cronologică a tipurilor, repartizarea teritorială și atribuirea lor unor formațiuni politice, separarea emisiunilor locale de cele celtice, dar și rolul avut de cele din urmă în apariția și producerea monedelor locale ș. a. Pentru istoria Daciei pre-romane, această carte a fost și a rămas una de referință și îmi dau la iveală scepticismul asupra realizării prea curând a uneia similare. Receptarea lucrării de către lumea științifică a avut o extraordinară amploare și, în mod firesc, a fost premiată de Academia Română, ceea ce reprezenta o excepție de la cutume, ținând seama că autorul mai fusese o dată distins de către același for (împreună cu prof. Bucur Mitrea, pentru volumul despre cimitirele Sântana de Mureș – Černjachow din Muntenia).

În același an (1973), alături de N. Hamparțumian, Constantin Preda a dat la iveală o altă operă fundamentală pentru numismatica românească, cea despre monedele de la Histria. Cu această ocazie, a fost publicat catalogul complet al tuturor descoperirilor făcute în străvechea așezare – încă de la primele cercetări întreprinse de către Vasile Pârvan (1914) și până în 1970 –, la care se adăugau noi propuneri de identificare și consistente considerații de natură tipologică și cronologică privitoare la cele mai multe dintre categoriile analizate.

Un alt obiectiv de cea mai mare importanță pentru istoria noastră antică și asupra căruia s-a concentrat cu multă stăruință și competență a fost necropola romano-bizantină de la Callatis, publicată integral în 1980. Așa cum s-a mai remarcat, revelator pentru orizontul istoric atins, Constantin Preda, după ce făcuse numeroase explorări în afara *limes*-ului, a abordat de această dată un monument situat de mult timp înăuntrul granițelor Imperiului. De fapt, după cum se poate lesne constata, totul făcea parte dintr-o strategie conștient asumată, pe două planuri: investigarea paralelă a unor obiective aparținând atât lumii greco-romane, cât și civilizației locale, pe de o parte, și o cercetare numismatică dintr-o anume secvență cronologică, însoțită de atacarea arheologică a unor monumente contemporane, pe de alta.

Mă voi ori și asupra ultimelor cărți ale lui Constantin Preda. Cea dintâi, dedicată istoriei monedei în Dacia pre-romană (1998), reprezintă de fapt un tratat de mari dimensiuni, în care au fost adunate toate descoperirile monetare din perioada respectivă, însoțite de comentarii complete și foarte variate, pline de

originalitate. Seria monografiilor sale se încheie cu publicarea monedelor de aur din Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Române (2006, în limba franceză –, coautor), lucrare care include numismatica românească (alături de altele) în curentul științific internațional de promovare a restudierii integrale și editării prompte a tuturor colecțiilor.

Poate și alte lucrări ale lui Constantin Preda ar merita să zăbovim asupra lor (chiar acum, mi-a parvenit o ultimă carte a sa, – *Enciclopedie de numismatică antică în România* –, pe care nu a mai putut să o vadă tipărită). Însă, colegii implicați în cercetarea de specialitate cunosc foarte bine studiile sale și, intensa lor utilizare de către aceștia, confirmă întrutotul perenitatea care ilustrează opera sa.

În cariera sa, în cadrul căreia a făcut dovada unor calități organizatorice deosebite, Constantin Preda a avut multiple și vaste responsabilități. Însă, înainte de a le arăta pe cele considerate a fi de o mare însemnătate, nu voi omite a stăruii și asupra unora mai puțin spectaculoase, însă pline de conținut și care ne ajută să conturăm mai complet personalitatea sa.

Stăruind asupra acestor fațete mai puțin cunoscute ale activității lui Constantin Preda, voi aminti și de munca asiduă depusă pentru organizarea Cabinetului Numismatic al Institutului de Arheologie din București (alături, în diferite momente, de B. Mitrea, M. Chițescu, N. Hamparțumian și Gh. Poenaru Bordea), sau de responsabilitatea pe care a avut-o mulți ani (împreună cu Gh. Diaconu) pentru editarea frumoasei colecții în limbi străine *Bibliotheca Archaeologica Romaniae*, în care au fost tipărite multe lucrări de arheologie.

Voi aminti fugitiv și principalele misiuni pe care și le-a asumat Constantin Preda: 1981–1989, director al Institutului de Arheologie București; 1982–1995, președinte al Comisiei Naționale de Arheologie; din anul 1981, președinte al Societății Numismatice Române; între 1984 și 1990, redactor-șef al revistei *Dacia*; din anul 1983, redactor-șef la *Buletinul Societății Numismatice Române* și din 1980 la *Studii și Cercetări de Numismatică* etc.

La cele de mai sus alătur și prodigioasa activitate desfășurată pentru organizarea simpozioanelor de numismatică – inclusiv a celui din urmă, al 25-lea, de la Alexandria – și doar cine a participat la acestea și a stat în preajma sa poate avea știință despre imensul efort făcut de către Constantin Preda, pentru reușita acestora. Și după 1990, la Biblioteca Academiei Române, reluând cu mult aplomb și bogata sa experiență munca unor iluștrii înaintași, a reușit să refacă în mare măsură biblioteca și colecția Cabinetului Numismatic de aici.

Animat de cele mai bune gânduri pentru arheologia românească, demn și sigur pe statura sa științifică, Constantin Preda nu a fost comod și nu a fost totdeauna agreat de mai-marii vremurilor trecute, care nu i-au trecut cu vederea sinceritatea și stăruința, dovedite în apărarea crezurilor sale (vezi și demiterea de la conducerea Institutului de Arheologie din București).

Era normal ca omul cu multă știință, dar volubil și chiar jovial, plin de atenție față de toți, să aibă și calitățile unui apreciat profesor. Încă din anii '70 a susținut cursuri la Facultatea de Istorie a Universității din București, pentru ca, după 1990, să aibă o bogată activitate didactică la universitățile din Târgoviște (1996–2003) și „Hyperion”, din București (1992–2008; la care a fost și decan); tot din aceeași vreme a condus doctorate, în care s-au evidențiat mulți tineri cercetători. Îi plăcea să fie înconjurat de tineri, să-i încurajeze, să-i susțină și să le împărtășească cu larghețe din bagajul său imens de cunoștințe și experiență.

Constantin Preda s-a bucurat, poate nu cât ar fi meritat, de recunoașteri solide pe plan național și internațional, uneori amintite și până acum: director al Institutului de Arheologie București, președinte al Societății Numismatice Române, președinte al Comisiei Naționale de Arheologie, premiile Academiei Române, premiul „D. A. Sturdza” al Fundației „Magazin Istoric” (1998), Ordinul „Meritul Cultural” în grad de ofițer (2003), membru corespondent al Institutului German de Arheologie (1982), membru de onoare al Comisiei Internaționale de Numismatică (1997), participant și organizator al unor numeroase manifestări științifice naționale și internaționale ș.a.

A plecat dintre noi – doar fizic, aș îndrăzni să spun – un excepțional om de știință, care a onorat istoriografia românească. Așa cum s-a mai spus și în alte ocazii, demnitatea și probitatea sa erau evidente –, totul fondat pe un filon de autentică, dar discretă, dragoste pentru țara și poporul său.

Cei care l-au cunoscut și prețuit, prietenii, colegii și colaboratorii, vor păstra neștearsă amintirea sa. Odihnească-se în pace !

LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE*

I. Sinteze istorice, monografii, enciclopedii

1. *Callatis*, București, Ed. Meridiane, 1963, 48 p.; *Callatis*², Ed. Meridiane, 1968, 47 p; versiuni: franceză, germană și rusă.
2. *Necropole din sec. IV e.n. în Muntenia*, Ed. Academiei, București, 1966, 403 p. (coautor).
3. *Zidul de apărare din epoca elenistică*, în *Histria*, II, Ed. Academiei, București, 1966, p. 295–334 (coautor).
4. *Moneda antică în România*, Ed. Meridiane, București, 1969, 48 p.
5. *Monedele geto-dacilor*, Ed. Academiei, București, 1973, 563 p.
6. *Histria III. Descoperirile monetare 1914–1973*, Ed. Academiei, București, 1973, 258 p. (coautor).
7. *Dicționar de istorie veche a României (Paleolitic – sec. X)*, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1976 (coautor).
8. *Enciclopedia istoriografiei românești*, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1978 (coautor).
9. *Callatis. Necropola romano-bizantină*, Ed. Academiei, București, 1980, 224 p.
10. *Enciclopedia civilizației romane*, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1982 (coautor).
11. *Geto-dacii din bazinul Oltului inferior. Dava de la Sprâncenata*, Ed. Academiei, București, 1986, 200 p.
12. *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, Ed. Enciclopedică, București: I, 1994; II, 1996; III, 2000 (coordonator și coautor).
13. *Istoria monedei în Dacia preromană*, Ed. Enciclopedică, București, 1998, 376 p.
14. *Les monnaies d'or de la Bibliothèque de l'Académie Roumaine, I. Monnaies grecques et romaines*, *Moneta* 56, Wetteren, 2006, 168 p. + 23 pl. (coautor).
15. *Enciclopedie de numismatică antică în România*, Ed. Enciclopedică, 2008, 351 p.

II. Studii și note

16. *Urme de viață la Histria din secolele XII–XIII*, în *SCIV*, 5, 1954, 3–4, p. 531–538.
17. *Triburile geto-dacice și circulația monedelor lui Filip II la nord de Dunăre*, în *SCIV*, 7, 1956, 3–4, p. 267–288.
18. *Contribuții la problema provenienței argintului din tezaurile geto-dacice în lumina descoperirii monetare de la Stăncuța*, în *SCIV*, 8, 1957, 1–4, p. 113–124.
19. *Tezaurul monetar de la Dîmbău și tulburările pricinuite de daci în anul 143, sub Antoninus Pius*, în *SCN*, 1, 1957, p. 113–131.
20. *Ponduri antice de la Callatis și Histria*, în *SCN*, 1, 1957, p. 297–306.
21. *Pe marginea unor descoperiri monetare recente*, în *SCN*, 1, 1957, p. 370–399.
22. *Descoperiri monetare în raionul Buzău*, în *SCN*, 1, 1957, p. 463–465.
23. *Contribution à l'étude du système pondéral d'Histria*, în *Dacia*, N.S., 2, 1958, p. 451–461.
24. *Monede inedite și puțin cunoscute de la Histria, Callatis și Tomis*, în *SCN*, 2, 1958, p. 111–122.
25. *Asupra descoperirii monetare de la Stăncuța*, în *SCN*, 2, 1958, p. 239–251.
26. *Alte descoperiri monetare*, în *SCN*, 2, 1958, p. 465–467.
27. *New aspects of early La Tène epoch in Dacia discovered at Alexandria*, în *Dacia*, N.S., 3, 1959, p. 179–194.
28. *Cimitirul de la Olteni și unele probleme privind cultura materială a sec. IV e.n. pe teritoriul R. P. Române*, în *SCIV*, 10, 1959, 2, p. 355–369.
29. *Un aspect al începuturilor epocii La Tène în Dacia (descoperirea de la Alexandria)*, în *SCIV*, 11, 1960, 1, p. 25–38.
30. *Monedele histriene cu roata și legenda ΙΣΤ*, în *SCN*, 3, 1960, p. 21–38.

---

* Sunt recunoscător domnilor dr. Eugen Nicolae și dr. Theodor Isvoranu de la Cabinetul Numismatic al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” București, pentru transmiterea acestei liste, căreia i-am făcut unele mici completări și corecturi. Virgil Mihăilescu-Bîrliba

31. *Probleme de numismatică geto-dacică*, în *SCN*, 3, 1960, p. 43–79.
32. *Descoperirea de monede romane republicane de la Locusteni*, în *SCN*, 3, 1960, p. 135–170.
33. *Monede găsite la Novaci*, în *SCN*, 3, 1960, p. 467–475.
34. *Tezaurul cu monede romane imperiale descoperit la Lungulețu*, în *SCN*, 3, 1960, p. 487–491.
35. *Un tezaur cu monede romane republicane descoperit în Dobrogea*, în *SCN*, 3, 1960, p. 545–546 (coautor).
36. *Archaeological Discoveries in the Greek Cemetery of Callatis – Mangalia IVth-IIIth Centuries Before Our Era*, în *Dacia*, N.S., 5, 1961, p. 275–303.
37. *Date și concluzii preliminare asupra tezaurului descoperit la Mangalia în anul 1960*, în *SCIV*, 12, 1961, 2, p. 240–251.
38. *Una nuova tomba a volta scoperta presso Mangalia – Callatis*, în *Dacia*, N.S., 6, 1962, p. 157–172.
39. *Date noi cu privire la necropola din secolul al IV-lea e.n. de la Olteni*, în *SCIV*, 14, 1963, 2, p. 427–435.
40. *Quelques problèmes ayant trait aux nécropoles du type Sântana-Tcherniakov découvertes en Valachie*, în *Dacia*, N.S., 8, 1964, p. 211–237.
41. *Monnaies imitant le type “Larissa” et à tête janiforme découvertes à Bugiulești (Olténie)*, în *Dacia*, N.S., 8, 1964, p. 353–361.
42. *Cîteva ponduri antice de la Callatis și Tomis*, în *SCIV*, 15, 1964, 1, p. 53–57, în *SCIV*, 15, 1964, 2, p. 277–278).
43. *Monede de un tip necunoscut provenind din Dobrogea*, în *SCIV*, 15, 1964, 3, p. 401–410.
44. *Découvertes récentes dans la nécropole tumulaire du début de l’époque romaine à Callatis*, în *Dacia*, N.S., 9, 1965, p. 233–251.
45. *Noi descoperiri arheologice în necropola din sec. al IV-lea e.n. de la Spanțov*, în *SCIV*, 16, 1965, 2, p. 261–274.
46. *Münzen eines unbekanntes Typus aus Region Dobrogea-Basileus Móskonos*, în *Klio*, 46, 1965, p. 263–271.
47. *Notă la recenzia lui D. Protase cu privire la tezaurul de la Dîmbău*, în *SCIV*, 16, 1965, 1, p. 207–208.
48. *Aspects de la circulation des drachmes d’Histria dans la Plaine Gétique et la datation des premières imitations du type Philippe II (Trésor de Scărișoara, district d’Oltenița)*, în *Dacia*, N.S., 10, 1966, p. 221–235.
49. *Cîteva morminte din epoca elenistică descoperite la Callatis*, în *SCIV*, 17, 1966, 1, p. 137–146.
50. *Einige Fragen der geto-dakischen Numismatik*, în *JNG*, 16, 1966, p. 63–82.
51. *Cîteva tezaururi monetare descoperite în regiunea București*, în *SCIV*, 17, 1966, 2, p. 363–374.
52. *Tezaurul de la Vovriești și unele probleme privind monedele geto-dace din Moldova*, în *ArhMold*, 4, 1966, p. 137–173.
53. *Tezaurul de drahme din Histria și imitații Filip II descoperit la Crivăț*, în *RevMuz*, 3, 1966, p. 67–70 (coautor).
54. *Tipar pentru bijuterii din secolul al VI-lea e.n. descoperit la Olteni*, în *SCIV*, 18, 1967, 3, p. 513–520.
55. *Geții dintre Siretul inferior și râul Buzău în lumina descoperirii monetare de la Dumbrăveni (jud. Vrancea)*, în *SCN*, 4, 1968, p. 21–46.
56. *Unele considerații asupra tezaurului monetar geto-dacic de la Jiblea (jud. Vâlcea)*, în *SCN*, 4, 1968, p. 47–68.
57. *Tezaurul monetar de la Bîrca (jud. Dolj) și unele probleme privind atacurile carpilor din anii 242 și 245 în Dacia romană*, în *SCN*, 4, 1968, p. 175–196.
58. *Monede coloniale rare și inedite – Histria, Tomis, Callatis – din tezaurul de la Mangalia*, în *SCN*, 4, 1968, p. 223–237.
59. *Un tezaur de monede de bronz din Cyzic descoperit la Curcani*, în *SCN*, 4, 1968, p. 331–333 (coautor).
60. *Încă două drahme histriene și o “imitație” tip Filip II din tezaurul de la Scărișoara*, în *SCN*, 4, 1968, p. 441–442.
61. *Un tezaur de monede romane republicane descoperit la Șopotu (jud. Dolj)*, în *SCN*, 4, 1968, p. 450–452 (coautor).
62. *Despre începuturile imitațiilor de tip Filip II*, în *StCl*, 11, 1969, p. 69–73.
63. *Din nou despre cultura Alexandria*, în *SCIV*, 21, 1970, 4, p. 571–578.
64. *Über die Anfänge der “barbarischen” Münzprägung vom Typ Philipps II*, în *JNG*, 20, 1970, p. 63–77.
65. *Monedele getice de tip Vîrteju-București*, în *SCN*, 5, 1971, p. 51–79.

66. „Monedele dacice din bazinul Oltului mijlociu” sau falsuri monetare ?, în *SCN*, 5, 1971, p. 247–249.
67. Tezaurul de monede romane imperiale descoperit la Isaccea și atacul gotic din vremea lui Gallienus, în *Peuce*, 2, 1971, p. 167–178.
68. Circulația monedelor bizantine în regiunea carpato-dunăreană, în *SCIV*, 23, 1972, 3, p. 375–415.
69. Tariverde – așezare băștinașă sau “factorie” histriană ?, în *Pontica*, 5, 1972, p. 77–88.
70. Tezaurul monetar din epoca romană descoperit la Gîrla Mare (jud. Mehedinți), în *Historica*, 3, 1974, p. 67–91.
71. Numismatica geto-dacică după un sfert de veac de cercetări, în *BSNR*, 42-66 (1948–1972), 1974, p. 13–22.
72. În legătură cu circulația staterilor din Cyzic la Dunărea de Jos, în *Pontica*, 7, 1974, p. 139–146.
73. Tezaurul monetar descoperit la Ostrovul Șimian (Drobeta-Turnu Severin), în *Drobeta*, 1, 1974, p. 77–102 (coautor).
74. Über die Silbermünzen der Stadt Istros, în *Dacia*, N.S., 19, 1975, p. 77–85.
75. Circulația monedelor romane postareliene în Dacia, în *SCIVA*, 26, 1975, 4, p. 441–486.
76. The Byzantine Coins – an Expression of the Relation between the Empire and the Populations North of the Danube in the 6th-13th Centuries, în vol. *Relations between Autochthonous Population and the Migratory Populations on the Territory of Romania*, Ed. Academiei, București, 1975, p. 219–233.
77. Tezaurul de la Răcoasa (jud. Vrancea) și unele considerații asupra monedelor getice de tip Inotești, în *SCN*, 6, 1975, p. 27–39 (coautor).
78. Tezaurul de denari romani republicani de la Tîrnava (jud. Teleorman), în *SCN*, 6, 1975, p. 41–54 (coautor).
79. Cu privire la proveniența “tezaurului monetar de la Copăceni”, în *SCN*, 6, 1975, p. 167–172.
80. Cîteva descoperiri de monede antice, în *SCN*, 6, 1975, p. 207–208.
81. De ce nu s-au emis monede geto-dacice în Dobrogea, în *BSNR*, 67-69 (1973–1975), 1976, p. 63–68.
82. Sur les monnaies thraco-gètes, imitations de type macédonien, în *Thraco-Dacica*, 1, 1976, p. 169–173.
83. Pe marginea unor observații și rectificări la “Monedele geto-dacilor”, în *SCIV*, 27, 1976, 3, p. 363–368.
84. Mărturii ale unei existențe multimilenare, în *Era Socialistă*, 56, 1976, 9, p. 33 și 35–37.
85. Factorul autohton și romanizarea în formarea poporului român, în *Era Socialistă*, 56, 1976, 17, p. 35–41.
86. Formarea limbii și a poporului nostru. Continuitatea românească pe cuprinsul vechii Dacii, în *Revista Istorică*, 1976, p. 11–23 (coautor).
87. Momente din lupta geto-dacilor pentru apărarea libertății, în vol. *Independența României*, București, 1977, p. 23–38.
88. Politica externă a regilor geto-daci de la Burebista la Decebal, în *Studii și Articole de Istorie*, București, 35–36, 1977, p. 5–15.
89. Die Münzen vom 4. bis 6. Jh. im Donau-Karpaten Gebiet, în *Die Völker an der mittleren und unteren Donau (V-VI Jh.)*, în *Symposion Zwettl Niederösterreich*, 1978, p. 11.
90. Les monnaies des Gêto-Daces, în vol. *A Survey of Numismatic Research, 1972–1977*, Berna, 1979, p. 155–160.
91. La continuité géto-dace, în *Revue de la Commission Nationale Roumaine pour UNESCO*, 21, 1979, 3–4, p. 305–309.
92. Über die geto-dakischen Münzen vom makedonisch und römisch-republikanischen Typus, în *Dacia*, N.S., 24, 1980, p. 127–131.
93. Descoperirea de la Murighiol (jud. Tulcea) și unele aspecte ale circulației monedei olbiene la Dunărea de Jos, în *SCN*, 7, 1980, p. 35–42.
94. Tezaurul monetar getic descoperit la Gheboieni (jud. Dîmbovița), în *SCN*, 7, 1980, p. 43–52.
95. Pond histrian descoperit în satul Histria (jud. Constanța), în *SCN*, 7, 1980, p. 117–119.
96. Din numismatica geto-dacică, în *SCIVA*, 31, 1980, 3, p. 333–342.
97. Die geto-dakische Numismatik. Ergebnisse und Aussichten, în *Actes du IIe Congrès International de Thracologie*, II, Ed. Academiei, București, 1980, p. 151–158.
98. Contribuția cercetărilor arheologice la cunoașterea istoriei vechi a României, în *Revista Istorică*, 33, 1980, 7–8, p. 1253–1279.
99. Monedele, în *Transilvania*, 9, 1980, 6, p. 22–23.

100. *Burebista, regele tuturor dacilor*, în vol. *2050 de ani de la făurirea de către Burebista a primului stat independent și centralizat al geto-dacilor*, Ed. Politică, București, 1980, p. 7–20.
101. *Monedele descoperite în așezarea getică de la Sprincenata (jud. Olt)*, în *Thraco-Dacica*, 2, 1981, p. 65–71 (coautor).
102. *Monetăria geto-dacică din epoca lui Burebista*, în *BSNR*, 70–74 (1976–1980), 1981, p. 93–100.
103. *Monede romane și bizantine de la Oltenița și Ulmeni*, în *BSNR*, 70–74 (1976–1980), 1981, p. 239–245.
104. *Davae-Cetățeni*, în vol. *România-pagini de istorie*, 6, 1981, 3–4, p. 146–148.
105. *Unele considerații privind geții din Dobrogea în sec. VI–IV î.e.n.*, în *Thraco-Dacica*, 3, 1982, p. 19–24.
106. *Numismatische Beiträge zur Kenntnis der sozial-politischen Organisation der Geto-Dakes (3.-I. Jh. v. Chr.)*, în vol. *Palast und Hütte*, Mainz am Rhein, 1982, p. 473–482.
107. *Monede daco-getice descoperite pe teritoriul județului Argeș*, în *BSNR*, 75–76 (1981–1982), 129–130, 1983, p. 89–100.
108. *L’Ethnogenèse des Roumains*, în *Revue Roumaine*, 37, 1983, 11–12, p. 56–67.
109. *Circulația monedelor antice și bizantine timpurii la nordul Dunării de Jos*, în vol. *Spiritualitate și istorie la Întorsătura Carpaților*, Buzău, 1983, p. 43–60.
110. *Tezaurul monetar getic de la Urseiu (jud. Dâmbovița)*, în *SCN*, 8, 1984, p. 37–52 (coautor).
111. *Puncte de vedere referitoare la unele aspecte din numismatica geto-dacică*, în *SCIVA*, 36, 1985, 4, p. 317–333.
112. *Cu privire la data și cauzele dispariției unor dave geto-dacice sud-carpaticice*, în *Thraco-Dacica*, 6, 1985, p. 86–92.
113. *Über die Beziehungen zwischen Histria und Geten im 6. und 5. Jh. v. u. Z.*, în *Thracia Pontica*, Sozopol, 1985, p. 264–276.
114. *Arheologia românească la un secol de la nașterea lui Vasile Pârvan*, în *Era Socialistă*, 62, 1982, 21, p. 14–17.
115. *Vasile Pârvan. Ein Jahrhundert nach seiner Geburt*, în *Dacia*, N.S., 26, 1982, p. 13–18.
116. *Vasile Pârvan. La un secol de la naștere (1882–1982)*, în *Thraco-Dacica*, 3, 1982, p. 13–18.
117. *Aus der Geschichte des Nationalen Antiquitätenmuseums und Archäologischen Instituts – 150 Jahre archäologischer und museistischer Tätigkeit*, în *Dacia*, N.S., 28, 1984, p. 13–22.
118. *Din istoricul Muzeului Național de Antichități – 150 de ani de activitate arheologică și muzeistică*, în *Thraco-Dacica*, 5, 1984, p. 5–14.
119. *Istoricul Muzeului Național de Antichități – Institutul de Arheologie. De la Muzeul Național de Antichități la Institutul de Arheologie (1956–1984)*, în *SCIVA*, 35, 1984, 3, p. 222–233.
120. *Griechen und Geten am Unterlauf der Donau im 5-4 Jh. v. Chr.*, în vol. *Praktika. Actes du Congrès International d’Archéologie Classique*, Atena, 1985, p. 232–236.
121. *Prinos kân Get-dakiiskoto monetosečene*, în *Numizmatika-Sofia*, 3, 1985, p. 3–11.
122. *La numismatique est-celtique et gèto-dace*, în vol. *A Survey of Numismatic Research (1978–1984)*, I, Londra, 1986, p. 77–86.
123. *Contribuții la cunoașterea civilizației geto-dacice. Așezarea de la Pleașov, jud. Teleorman*, în *Thraco-Dacica*, 7, 1986, p. 71–100.
124. *Contribuții la circulația monetară din Dacia în sec. I î.e.n. Tezaurul de la Șieul-Odorhei, jud. Bistrița Năsăud*, în *BSNR*, 77–79 (1983–1985), 1986, p. 19–57 (coautor).
125. *Tezaurul monetar geto-dacic din dava de la Tinosu*, în *BSNR*, 77–79 (1983–1985), 1986, p. 11–18.
126. *Tipar de lut pentru turnat oglinzi cu tamga descoperit la Buriăș-Periș, jud. Prahova*, în *SCIVA*, 37, 1986, 4, p. 341–344.
127. *Civilizația geto-dacică. Tradiție și continuitate*, în *File de istorie militară*, București, 1987, p. 43–62.
128. *Între ipoteză, certitudine și adevăr în interpretarea și înțelegerea monetăriei geto-dacice*, în *SCIVA*, 38, 1987, 4, p. 323–334.
129. *Einige Betrachtungen zu Dakien in der Zeit Decebalus*, în *Dacia*, N.S., 21, 1987, p. 5–10.
130. *Contribuții la studiul circulației denarilor romani imperiali în Muntenia. Tezaurul de la Mogoșoia – București*, în *SCN*, 9, 1989, p. 29–36.
131. *Contribuția cercetărilor arheologice din sud-vestul României la cunoașterea istoriei vechi și medievale a țării noastre*, în *Banatica*, 1989, p. 7–12.

132. *Aus den Ergebnissen der Unterwasser-Forschungen in den griechischen Städten aus der Dobrukscha*, în *Quatrième Symposium International, Sozopol, 6-12 octobre 1998, Thracia Pontica*, 4, Sofia, 1991, p.161–166.
133. *Prämonetäre Zahlungsmittel in Form von Pfeilspitzen an der West-Nordküste der Schwarzes Meeres*, în *Klio*, 73, 1992, p. 20–27.
134. *Descoperiri inedite de monede antice și bizantine*, în *BSNR*, 80–85 (1986–1991), p. 289–296.
135. *De la studiul monedei la denaturări ale istoriei*, în *BSNR*, 80–85 (1986–1991), p. 307–309.
136. *Cercetările arheologice din așezarea civilă a castrului roman de la Enoșești-Acidava (Piatra Olt, jud. Olt)*, în *Arhivele Olteniei*, S.N., 1993, p. 43–57.
137. *Einige Betrachtungen über den Münzumschlag im 1. Jh. v. Chr. in Dakien*, în vol. *Actes du XXe Congrès International de Numismatique, Bruxelles 8–13 septembre 1991*, Louvain-la-Neuve, 1993, p. 133–137.
138. *Noi date și considerații asupra tezaurului descoperit la Mangalia în 1960. Lotul de monede romane imperiale*, în *SCN*, 10, 1993 (1996), p. 27–42.
139. *Tezaurul monetar roman imperial de la Pădurețu, jud. Vâlcea*, în *BSNR*, 86–87 (1992–1993), 1996, p. 109–116.
140. *Unele considerații referitoare la religia geto-dacilor*, în *Pontica*, 27, 1994, p. 85–90.
141. *Einige Betrachtungen über den Münzumschlag im 1. Jh. v. Chr. in Dakien*, în vol. *IIe Symposium des Études thraciennes*, Komotini, 1997, p. 671–175.
142. *„Dosarul stratigrafic” al zonei sacre de la Histria – între realitate și improvizație*, în *ArhMold*, 20, 1997, p. 181–185.
143. *Ein neue Vorschlag zur Chronologie der Koson-Münzen*, în vol. *Stephanos nomismatikos, Edith Schönert-Geiss zum 65. Geburtstag*, Berlin, 1998, p. 555–561.
144. *Artă traco-getică sau curent artistic scitic*, în *Pontica*, 32, 1999, p. 83–89.
145. *Cu privire la retragerea romană din Dacia*, în *Studia in honorem Ion Niculiță*, Chișinău, 1999, p. 231–238.
146. *Die Keramik aus römisch-bizantinischen Gräberfeld von Kallatis*, în *Rei cretariae Romane Fautorum Acta*, 36, 2000, p. 241–244.
147. *Cu privire la începuturile orașului Tomis*, în *Istro-Pontica*, Tulcea, 2000, p. 111–114.
148. *Tezaurul monetar cu emisiuni getice și grecești descoperit la Videle (jud. Teleorman)*, în *BSNR*, 90–91 (1996–1997), 2002, p. 9–21 (coautor).
149. *Scurtă privire asupra descoperirilor monetare bizantine din Dobrogea*, în *BSNR*, 90-91 (1996–1997), 2002, p. 97–126.
150. *Un nou lot de monede din tezaurul roman imperial de la Gura Padinii, jud. Olt*, în *Simpozion de Numismatică dedicat împlinirii a patru secole de la prima unire a românilor sub Mihai Voievod Viteazul, Chișinău, 28–30 mai 2000, Comunicări, studii și note*, București, 2001, p. 85–91.
151. *Noutăți numismatice histriene*, în *BSNR*, 92–97 (1998–2003), 2003, p. 9–17.
152. *Descoperiri de monede antice*, în *BSNR*, 92–97 (1998–2003), 2003, p. 335–345.
153. *Cu privire la localizarea și originea agatârșilor*, în *EphNap*, 11, 2003, p. 5–13.
154. *Un tezaur de tetradrahme din Macedonia Prima și Thasos descoperit la Vlădiceasca, com. Snagov, jud. Ilfov*, în vol. *Simpozion de Numismatică, Chișinău, 2003*, București, 2004, p. 23–28.
155. *Unele observații cu privire la Tratatul de „Istoria Românilor”, I*, în *SCIVA*, 58, 2007, 3–4, p. 353–364.

III. Rapoarte arheologice

156. *Șantierul arheologic Verbicioara*, în *SCIV*, 2, 1951, 1, p. 229–245 (coautor).
157. *Șantierul Verbicioara*, în *SCIV*, 3, 1952, 1, p. 141–183 (coautor).
158. *Șantierul Histria*, în *SCIV*, 3, 1952, p. 231–279.
159. *Șantierul Histria (Străzi între Casa romană și Terme; Sinoe)*, în *SCIV*, 4, 1953, 1-2, p. 103–104; 133–145.
160. *Șantierul Spanțov*, în *SCIV*, 4, 1953, 1–2, p. 220–239 (coautor).
161. *Șantierul arheologic Histria (Sectorul străzii); Zidul de incintă din valul III*, în *SCIV*, 5, 1954, 1–2, p. 71–79 și p. 87–91 (coautor).

162. *Șantierul arheologic Histria (1954). Sectorul zidul elenistic de incintă de sub valul III. Străzi din epoca romană sec. III-VI e.n.*, în *SCIV*, 6, 1955, 3–4, p. 520–526 și p. 538–541 (coautor).
163. *Săpăturile de salvare de la Gogoșari și Cacaleți*, în *SCIV*, 6, 1955, 3–4, p. 627–642 (coautor).
164. *Șantierul arheologic Histria. Săpăturile de la Tariverde*, în *Materiale*, 4, 1957, p. 77–88 (coautor).
165. *Șantierul arheologic Giurgiu*, în *Materiale*, 4, 1957, p. 219–237 (coautor).
166. *Săpăturile de la Spanțov*, în *Materiale*, 5, 1959, p. 167–171 (coautor).
167. *Săpăturile de salvare de la Alexandria*, în *Materiale*, 5, 1959, p. 175–181 (coautor).
168. *Raport asupra activității șantierului Histria în campania 1956. Sectorul Tariverde*, în *Materiale*, 5, 1959, p. 318–322 (coautor).
169. *Săpăturile de la Alexandria*, în *Materiale*, 6, 1959, p. 251–263.
170. *Săpăturile arheologice de la Sînchrăieni*, în *Materiale*, 6, 1959, p. 825–869.
171. *Săpăturile de la Alexandria*, în *Materiale*, 7, 1961, p. 209–217.
172. *Săpăturile de salvare de la Satu Nou. Cimitirul geto-dacic I*, în *Materiale*, 7, 1961, p. 283–289 (coautor).
173. *Săpăturile de la Tariverde*, în *Materiale*, 7, 1961, p. 273–281 (coautor).
174. *Săpăturile de salvare de la Olteni*, în *Materiale*, 7, 1961, p. 503–511.
175. *Șantierul Satu Nou. Necropola geto-dacică*, în *Materiale*, 8, 1962, p. 369–372 (coautor).
176. *Săpăturile arheologice de la Mangalia (Callatis)*, în *Materiale*, 8, 1962, p. 439–455 (coautor).
177. *Săpăturile de salvare de la Spanțov*, în *Materiale*, 8, 1962, p. 615–621.
178. *Necropola feudală timpurie de la Izvoru. Săpăturile din 1963-1966*, în *Materiale*, 9, 1970, p. 329–335 (coautor).
179. *Săpăturile de salvare de la Mangalia din 1972. Necropola callatiană din zona stadionului*, în *Pontica*, 8, 1975, p. 55–75 (coautor).
180. *Așezarea getică de la Sprîncenata (jud. Olt). Săpăturile din 1978*, în *Materiale*, 13, 1979, p. 115–117 (coautor).
181. *Săpăturile arheologice de salvare din zona șantierului naval de la Mangalia (1974)*, în *Pontica*, 12, 1979, p. 97–107.
182. *Dava de la Sprîncenata – Jud. Olt*, în *Documente recent descoperite și informații arheologice*, 1984, p. 3–10.
183. *Așezarea getică de la Pleașov (jud. Teleorman)*, în *Documente recent descoperite și informații arheologice*, 1985, p. 3–11.
184. *Săpăturile arheologice din așezarea getică de la Pleașov (jud. Teleorman)*, în *SCIVA*, 44, 1993, 2, p. 185–196.
185. *Mormântul cu boltă și dromos din vestul Mangaliei*, în vol. *Comisia Națională de Arheologie. Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1993*, Satu Mare, 1994, p. 39.

IV. Recenzii, cronici, editoriale

186. A.N. Zograf, *Monedele antice (1951)*, în *SCIV*, 4, 1953, 3–4, p. 806–807.
187. Em. Condurachi, *Der Beitrag der Münzumlaufl von Istros zur Kenntnis des Waren- und Geldumlaufls an der unteren Donau im vorrömischen Zeitraum*, *Wissenschaftliche Annalen*, mai, 1957, p. 289–304, în *SCN*, 2, 1958, p. 477–478.
188. *Noutăți numismatice din R.P. Bulgaria*, în *SCN*, 2, 1958, p. 503–504.
189. A.N. Zograf, *Monety Tiry*, Moscou, 1957, 130 p., în *SCIV*, 10, 1959, 1, p. 188–192.
190. Iudita Winkler, *O mincich Dăcu a Gētu (Monedele daco-geților)*, în *Numismaticky Sbornik*, 5, 1958, p. 5–43, în *SCN*, 3, 1960, p. 570–572.
191. K. Christ, *Ergebnisse und Probleme der keltischen Numismatik und Geldgeschichte*, în *Historia*, 6, 1957, p. 215–247, în *SCN*, 3, 1960, p. 572–574.
192. Em. Condurachi, *În jurul reformei monetare a lui Polycrate din Samos*, *StCl*, 1, 1958, p. 9-16, în *SCN*, 3, 1960, p. 588–589.

193. P.O. Kariškovski, *Stoimostj monetnyh metallov v Ol'vij i v Bosporkom gosudarstve v IV v. do n.e.*, VDI, 3, 1958, p. 121–136, în SCN, 3, 1960, p.
194. K. Castelin, H.J. Kellner, *Die glatten Regenbogenschüsselchen*, JNG, 13, 1963, p. 105–130, în SCN, 4, 1968, p. 495–496.
195. *Note de numismatică din R.P. Bulgaria*, în SCN, 20, 1969, p. 347–352.
196. Iudita Winkler, *Drahma și hemidrahma în sistemul monetar al daco-geților*, ActaMN, 3, 1966, p. 75–89, în SCIV, 20, 1969, p. 347–352.
197. Iudita Winkler, *Über dako-getische Münzschatze*, AAC, 8, 1966, 1–2, p. 83–110, în SCIV, 21, 1970, 4, p. 705–707.
198. Iudita Winkler, *Tipurile monetare ale daco-geților și aria lor de răspândire*, ActaMN, 5, 1968, p. 33–48 et ActaMN, 6, 1969, p. 57–88, în SCIV, 22, 1971, 1, p. 135–137.
199. M. Gramatopol, *Iconografia monetară dacică autohtonă*, RevMuz, 1, 1969, p. 23–32, în SCN, 5, 1971, p. 433–435.
200. Efreim Pegan, *Die frühesten Tetradrachmen Alexanders des Grossen mit dem Adler, ihre Herkunft und Entstehungszeit*, JNG, 18, 1968, p. 91–111, în SCN, 5, 1971, p. 430.
201. S.A. Bulatovici, *Klad kizikinov iz Orlovki*, VDI, 2, 1970, p. 73–86, în SCN, 6, 1975, p. 281–282.
202. R. Forrer, *Keltische Numismatik der Rhein und Donaulande, 2, Bibliographische Nachträge und Ergänzungen*, Graz, 1969, 245 p., în SCN, 6, 1975, p. 283–284.
203. Slovenska Numizmatika, 1, 1960, 206 p., în SCN, 6, 1975, p. 295–296.
204. H.W. Böhme, *Germanische Grabfunde des 4. bis 5. Jahrhunderts, Germanische Grabfunde des 4. bis 5. Jahrhunderts*, Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte, 19, 1974, 384 p., în SCIV, 26, 1975, 2, p. 302–305.
205. D. Berciu, *Formarea poporului român în lumina cercetării arheologice*, în *Era Socialistă*, 55, 1975, 20, p. 57–58.
206. Eva Kolníková, *Keltské mince na Slovensku*, 1978, 106 p., în SCN, 7, 1980, p. 200–201.
207. Sabine Schultz, *Die Münzprägung von Magnesia am Mäander in der römischen Kaiserzeit*, Berlin, 1975, 136 p., în SCN, 7, 1980, p. 205–206.
208. I. Pereira, J.P. Bost și J. Hiernard, *Fouilles de Conimbriga, III. Les monnaies*, Paris, 1974, 359 p., în SCN, 7, 1980, p. 207–208.
209. T. Gerasimov, *Anticini i sredovecovni moneti v Bălgaria*, Sofia, 1975, 159 p., în SCN, 7, 1980, p. 211–212.
210. Dušanka Vucković-Todorović, *Ostava greciko-keltskog novča iz III veka pre nase ere*, Starinar, 20, 1969, p. 391–403, în BSNR, 70–74 (1976–1980), 124–128, 1981, p. 679–680.
211. D. Berciu, *Buridava dacică*, București, 1981, 176 p., în *Thraco-Dacica*, 3, 1982, p. 192–193.
212. Maria Chițescu, *Numismatic Aspects of the History of the Dacian State. The Republican Coinage in Dacia and Geto-Dacian Coins of Roman Type*, BAR, International Series, 112, Oxford, 1981, 367 p., în *Thraco-Dacica*, 3, 1982, p. 193–194.
213. Acta Musei Porolissensis, 5, 1981, în SCIVA, 35, 1982, p. 260.
214. Simone Scheers, *Traité de numismatique celtique, II. La Gaule Belgique*, Paris, 1977, 986 p., în SCN, 8, 1984, p. 134–140.
215. V. Mihăilescu-Bîrliba, *La monnaie romaine chez les Daces orientaux*, București, 1980, 312 p., în SCN, 8, 1984, p. 143–145.
216. Carpica, 15, 1983, în SCIVA, 35, 1984, 3, p. 279–280.
217. Acta Musei Porolissensis, 9, 1985, în SCIVA, 37, 1986, 3, p. 280–281.
218. Jordanka Jouroukova, *Monetosečeneto na gradovete Dolna Mizia i Trakia II-III v. Hadrianopol*, Sofia, 1987, 268 p., în SCN, 9, 1989, p. 130–140.
219. Jordanka Jouroukova, *Griechisches Münzwerk. Die Münzprägung von Bizye*, Berlin, 1981, 94 p., în SCN, 9, 1989, p. 140–141.
220. D. Allen, *Catalogue of the Celtic Coins in the British Museum, with Supplementary Material from Other British Collections, I, Silver Coins of the East Celt and Balkan Peoples*, (ed. J. Kent, Melinda Mays), London, 1987, 80 p., în BSNR, 80–85 (1986–1991), 1992, p. 310–311.

221. *Le professeur Dumitru Berciu à son 70e anniversaire*, în *Dacia*, N.S., 22, 1978, p. 343–347.
222. *Le professeur Dumitru Tudor à son 70e anniversaire*, în *Dacia*, N.S., 23, 1979, p. 347–353.
223. *Bucur Mitrea la 70 de ani*, în *SCN*, 7, 1980, p. 15–24.
224. *Le professeur Emil Condurachi à son 70e anniversaire*, în *Dacia*, N.S., 26, 1982, 1–2, p. 175–179.
225. *Dorin Popescu à ses 80 ans*, în *Dacia*, N.S., 28, 1984, p. 181–182.
226. *Dare de seamă asupra Sesiunii științifice a Institutului de Arheologie, 15–21 mai 1961*, în *SCIV*, 12, 1961, 2, p. 195–202 (coautor).
227. *Sesiunea de comunicări organizată cu prilejul centenarului sistemului monetar național*, în *SCN*, 4, 1968, p. 521–522.
228. *Al II-lea Congres Internațional de tracologie. Rezultate și perspective*, în *RevIst*, 29, 1976, 10, p. 1465–1475.
229. *Al II-lea Congres Internațional de tracologie, București 4–10 septembrie 1976*, în *SCIVA*, 28, 1977, 1, p. 3–18.
230. *Al II-lea Congres Internațional de tracologie, București, 1976*, în *Dacia*, N.S., 21, 1977, p. 5–12 (coautor).
231. *Al IX-lea Congres Internațional de numismatică de la Berna*, în *SCIVA*, 31, 1980, 4, p. 643–644.
232. *Al III-lea Congres Internațional de tracologie, Viena, 2-6 iunie, 1980*, în *Thraco-Dacica*, 2, 1981, p. 237–238.
233. *Principalele rezultate ale cercetării arheologice din anul 1982*, în *RevIst*, 36, 1983, 8, p. 842–844.
234. *A XIX-a Sesiune națională de arheologie*, în vol. *Științele sociale și politice din România (ASSP)*, 2–3, 1985, p. 86–92.
235. *Al XVI-lea Congres Internațional de Științe istorice, Stuttgart, 25 august-1 septembrie 1985*, în *SCIVA*, 37, 1986, 1, p. 3–4.
236. Edith Schönert-Geiss, *Bibliographie zur antiken Numismatik Trakiens und Mösiens (Griechisches Münzwerk)*, Branderburgische Akademie der Wissenschaften, Berlin, 1999, în *BSNR*, 90–91 (1996–1997), 2002, p. 275–277.
237. *Societatea Numismatică Română la un secol de la înființare*, în *BSNR*, 92–97 (1998–2003), 2003, p. 9–17.
238. *Simpozioanele Naționale de Numismatică*, în *BSNR*, 92–97 (1998–2003), 2003, p. 467–469.

V. Necrologie

239. *Prof. dr. docent Theofil Sauciuc Săveanu (1884–1971)*, în *SCIV*, 23, 1972, 1, p. 165–167.
240. *Radu Vulpe (1899–1982)*, în *Thraco-Dacica*, 4, 1983, 1–2, p. 158–162.
241. *Iorgu Stoian (1903–1983)*, în *SCIVA*, 35, 1984, 1, p. 94–95.
242. *Maria Chișescu (1934–1982)*, în *SCN*, 8, 1984, p. 153–155.

VI. Lucrări de popularizare

243. *Un atelier monetar în Dacia*, în *MagIst*, 1, 1968, p. 33–35.
- 241–251. *Neamuri și triburi geto-dace și trace* în *MagIst*, 9, 1986; 1, 5, 9, 1976; 3, 4, 6, 7, 11, 1977; 2, 1980; 3, 1981.
- 252–256. Articole similare în: *Actualitatea Românească*, 28/III, 1978; *Apărarea Patriei*, 36, 1978; *Astra*, 11, 1976, 103; *În slujba patriei*, 46, 1979; 3, 1987.
257. *Poziția fermă împotriva falsificărilor și denigratorilor istoriei noastre*, în *România Literară*, 15, 1986, 5, p. 14–15.
258. *Civilizația geto-dacică*, în *România Liberă*, 18/XII, 1986, p. 1–3.
- 259–265. *Articole de arheologie și istorie veche*, în *Contemporanul*, 1, 6, 1978; 1, 1979; 11, 27, 1980; 25, 35, 1982.

266. *Continuitatea și romanizarea – temelie a formării limbii și poporului român*, în *Orizont* (Timișoara), 15/VIII, 1986, p. 3.
267. *Monedele geto-dacilor din Banat*, în *Flamura- Caraș Severin* (Reșița), 29/VII, 1986, p. 4.
268. *Geto-dacii, ramura nordică a tracilor*, în *Flacăra*, 17/X, 1986.
269. *Istoria politică pînă la Burebista*, în *Flacăra*, 24/X, 1986.
270. *Civilizația geto-dacilor în sec. IV-II î.e.n.*, în *Flacăra*, 31/X, 1986.
271. *Monede în Dacia*, în *Flacăra*, 7/XI, 1986.
272. *Burebista, regele tuturor geto-dacilor*, în *Flacăra*, 14/XI, 1986.
273. *Războaiele daco-romane*, în *Flacăra*, 21/XI, 1986.
274. *Civilizația geto-dacică în perioada Burebista – Decebal*, în *Flacăra*, 28/XI, 1986.
275. *Continuitatea dacică*, în *Flacăra*, 5/XII, 1986.
276. *De la daco-romani la români*, în *Flacăra*, 13/XII, 1986.
277. *Monedele geto-dacilor*, în *Știință și Tehnică*, 1, 1987, p. 25.
278. *Rezultate recente în cercetarea arheologică*, în *Magazin*, II, 1987, 7, 13.
279. *Realizări și perspective ale arheologiei românești*, în *Magazin*, IV, 1988, 1.
280. *Cultura materială pe teritoriul țării noastre între sec. VII-I î.e.n.*, în *Contemporanul*, 19 mai, 1989, p. 8–9.